

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (prvi senat)

z dne 18. septembra 2019 *

„Predhodno odločanje – Uredba (EU) št. 1215/2012 – Sodna pristojnost v civilnih in gospodarskih zadevah – Področje uporabe – Člen 1(2)(b) – Stečajni postopki v zvezi z likvidacijo plačilno nesposobnih podjetij ali drugih pravnih oseb, postopki prisilne poravnave in podobni postopki – Izključitev – Tožba za ugotovitev obstoja terjatve zaradi njene prijave v okviru postopka v primeru insolventnosti – Uporaba Uredbe (ES) št. 1346/2000 – Člen 41 – Vsebina prijave terjatve – Glavni in sekundarni postopek v primeru insolventnosti – Litispendenca in sorodne pravde – Smiselna uporaba člena 29(1) Uredbe št. 1215/2012 – Nedopustnost“

V zadevi C-47/18,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Oberlandesgericht Wien (višje deželno sodišče na Dunaju, Avstrija) z odločbo z dne 17. januarja 2018, ki je prispela na Sodišče 26. januarja 2018, v postopku

Skarb Państwa Rzeczypospolitej Polskiej – Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad

proti

Stephanu Rielu kot stečajnemu upravitelju družbe Alpine Bau GmbH,

SODIŠČE (prvi senat),

v sestavi J.-C. Bonichot, predsednik senata, R. Silva de Lapuerta (poročevalka), podpredsednica Sodišča, C. Toader, sodnica, A. Rosas in M. Safjan, sodnika,

generalni pravobranilec: Y. Bot,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za Skarb Państwa Rzeczypospolitej Polskiej – Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad A. Freytag, Rechtsanwalt,
- za S. Riela kot stečajnega upravitelja družbe Alpine Bau GmbH S. Riel, Rechtsanwalt,
- za špansko vlado M. Sampol Pucurull, agent,
- za poljsko vlado B. Majczyna, agent,

* Jezik postopka: nemščina.

- za Evropsko komisijo M. Heller in M. Wilderspin, agenta,
- za švicarsko vlado M. Schöll, agent,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 4. aprila 2019

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 1(2)(b) in člena 29(1) Uredbe (EU) št. 1215/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2012 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah (UL 2012, L 351, str. 1) ter člena 41 Uredbe Sveta (ES) št. 1346/2000 z dne 29. maja 2000 o postopkih v primeru insolventnosti (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 19, zvezek 1, str. 191).
- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med Skarb Państwa Rzeczypospolitej Polskiej – Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad (državna blagajna Republike Poljske – generalni direktor za državne ceste in avtoceste) in Stephanom Rielom kot stečajnim upraviteljem v glavnem postopku v primeru insolventnosti, ki je bil v Avstriji uveden proti družbi Alpine Bau GmbH, glede tožbe za ugotovitev obstoja terjatev.

Pravni okvir

Pravo Unije

Uredba št. 1215/2012

- 3 Člen 1 Uredbe št. 1215/2012 določa:

„1. Ta uredba se uporablja v civilnih in gospodarskih zadevah, ne glede na naravo sodišča. Zlasti ne zajema davčnih, carinskih ali upravnih zadev ali odgovornosti države za dejanja in opustitve pri izvajanju državne oblasti (*acta iure imperii*).

2. Ta uredba se ne uporablja za:

[...]

(b) stečaj, postopke v zvezi z likvidacijo plačilno nesposobnih podjetij ali drugih pravnih oseb, postopke prisilne poravnave in podobne postopke;

[...]“.

- 4 Člen 29 te uredbe določa:

„1. Če pred sodišči različnih držav članic tečejo postopki z istim zahtevkom med istima strankama, brez poseganja v člen 31(2), vsa sodišča razen tistega, ki je prvo začelo postopek, po uradni dolžnosti prekinajo svoje postopke, vse dokler se ne ugotovi pristojnost sodišča, ki je prvo začelo postopek.

2. V zadevah iz odstavka 1 katero koli sodišče, pred katerim teče postopek, na zahtevo sodišča, ki je začelo postopek v sporu, nemudoma obvesti slednje, kdaj je začelo postopek v skladu s členom 32.

3. Ko se ugotovi pristojnost sodišča, ki je prvo začelo postopek, se vsa sodišča razen tistega, ki je prvo začelo postopek, izrečejo za nepristojna v korist tega sodišča.“

5 Člen 30 navedene uredbe določa:

„1. Če teče sorodne pravde pred sodišči različnih držav članic, lahko vsa sodišča, razen tistega, ki je prvo začelo postopek, prekinajo postopek.

2. Če teče pravda pred sodiščem, ki je prvo začelo postopek, na prvi stopnji, se lahko vsa druga sodišča na zahtevo ene od strank izrečejo za nepristojna, če je sodišče, ki je prvo začelo postopek, pristojno za odločanje v zadevnih pravih in če pravo tega sodišča dovoljuje njihovo združitev.

3. Za namene tega člena se šteje, da so pravde sorodne, če so tako tesno povezane med seboj, da se zdita njihova skupna obravnava in odločanje o njih smiselni, da bi se s tem izognili nevarnosti nezdržljivih sodnih odločb, ki bi izhajale iz ločenih postopkov.“

Uredba št. 1346/2000

6 V uvodnih izjavah 2, 6, 8, 12, 18, 19 in 21 Uredbe št. 1346/2000 je navedeno:

„(2) Pravilno delovanje notranjega trga zahteva učinkovitost in uspešnost čezmejnih postopkov v primeru insolventnosti ter je zaradi uresničitve tega cilja potrebno sprejeti te uredbe [...]

[...]

(6) V skladu z načelom sorazmernosti mora biti ta uredba omejena na določbe, ki urejajo pristojnost za uvedbo postopkov v primeru insolventnosti in za odločbe, ki se sprejemajo neposredno na podlagi postopkov v primeru insolventnosti in so tesno povezane s takimi postopki. Poleg tega mora uredba vsebovati določbe v zvezi s priznavanjem teh odločb in v zvezi s pravom, ki se uporablja, ki prav tako ustrezajo navedenemu načelu.

[...]

(8) Za uresničitev cilja izboljšanja učinkovitosti in uspešnosti postopkov v primeru insolventnosti s čezmejnimi učinki je potrebno in primerno, da se v pravni akt Skupnosti, ki je zavezujoč in se neposredno uporablja v državah članicah, vključijo določbe o sodni pristojnosti, priznavanju in pravu, ki se uporablja na tem področju.

[...]

(12) Ta uredba omogoča uvedbo glavnih postopkov v primeru insolventnosti v državi članici, v kateri je središče dolžnikovih glavnih interesov. Ti postopki imajo univerzalno področje uporabe s ciljem vključiti celotno dolžnikovo premoženje. Zaradi zaščite raznolikosti interesov ta uredba omogoča uvedbo sekundarnih postopkov v primeru insolventnosti, vzporedno z glavnimi postopki. Uvedba sekundarnih postopkov je mogoča v državi članici, v kateri ima dolžnik poslovalnico. Učinki sekundarnih postopkov so omejeni na premoženje, ki se nahaja v navedeni državi. Obvezna pravila o koordinaciji z glavnimi postopki v primeru insolventnosti izpolnjujejo zahtevo po zagotavljanju enotnosti v Skupnosti.

[...]

- (18) Po uvedbi glavnih postopkov v primeru insolventnosti pravica zahtevati uvedbo postopkov v primeru insolventnosti v državi članici, v kateri ima dolžnik poslovalnico, ni omejena s to uredbo. Upravitelj v glavnih postopkih v primeru insolventnosti ali katera koli druga oseba, pooblaščen po nacionalnem pravu navedene države članice, lahko zahteva uvedbo sekundarnih postopkov v primeru insolventnosti.
- (19) Sekundarni postopki v primeru insolventnosti imajo lahko poleg zaščite lokalnih interesov različne namene. Lahko se pojavijo primeri, v katerih je dolžnikovo premoženje preveč kompleksno, da bi se upravljalo kot celota, ali so razlike v zadevnih pravnih sistemih tako velike, da bi razširitev učinkov prava države, v kateri je bil uveden postopek, v druge države, v katerih se nahaja premoženje, lahko povzročila težave. Iz tega razloga lahko upravitelj glavnih postopkov v primeru insolventnosti zahteva uvedbo sekundarnih postopkov, kadar je to potrebno zaradi uspešnega upravljanja s premoženjem.

[...]

- (21) Vsak upnik, ki ima običajno ali stalno prebivališče ali registrirani sedež v Skupnosti, mora imeti pravico do prijave terjatev v vsakem postopku v primeru insolventnosti, ki tečejo znotraj Skupnosti in se nanašajo na premoženje dolžnika. [...]“.

7 Člen 3 te uredbe določa:

„1. Sodišča držav članic, na katerih ozemlju je središče dolžnik[ov]ih glavnih interesov, so pristojna za uvedbo postopkov v primeru insolventnosti. Pri družbi ali pravni osebi se, dokler se ne dokaže nasprotno, domneva, da je središče dolžnik[ov]ih glavnih interesov registrirani sedež.

2. Kadar je središče dolžnikovih glavnih interesov na ozemlju države članice, so sodišča druge države članice pristojna za uvedbo postopkov v primeru insolventnosti zoper navedenega dolžnika samo, če ima ta poslovalnico na ozemlju navedene druge države članice. Učinki teh postopkov so omejeni na dolžnikovo premoženje, ki se nahaja na ozemlju slednje države članice.

3. Kadar so bili postopki v primeru insolventnosti uvedeni po odstavku 1, so vsi postopki, ki so bili pozneje uvedeni po odstavku 2, sekundarni. Ti slednji postopki morajo biti likvidacijski.

[...]“.

8 Člen 4 navedene uredbe določa:

„1. Če ta uredba ne določa drugače, je pravo, ki se uporablja za postopke v primeru insolventnosti in njihove učinke, pravo države članice, na katere ozemlju so bili uvedeni postopki, v nadaljnjem besedilu ‚država, v kateri so bili uvedeni postopki‘.

2. Pravo države, v kateri so bili uvedeni postopki, določa pogoje za uvedbo, vodenje in končanje teh postopkov. Zlasti pa določa:

[...]

- (h) pravila o prijavi, preverjanju in pri priznanju terjatev;

[...]“.

9 Člen 27 iste uredbe določa:

„Če sodišče države članice uvede postopke iz člena 3(1), ki so priznani v drugi državi članici (glavni postopki), lahko sodišče navedene druge države članice, pristojno po členu 3(2), uvede sekundarne postopke v primeru insolventnosti, brez ugotavljanja dolžnikove insolventnosti v navedeni drugi državi. [...] Njihove posledice se omejijo na dolžnikovo premoženje, ki se nahaja na ozemlju navedene druge države članice.“

10 Člen 31 Uredbe št. 1346/2000 določa:

„1. S pridržkom predpisov o omejevanju posredovanja informacij imajo upravitelj v glavnih postopkih in upravitelji v sekundarnih postopkih dolžnost medsebojne izmenjave informacij. Nemudoma posredujejo vse informacije, ki bi lahko bile pomembne za druge postopke, zlasti o napredku, doseženem pri prijavi in preverjanju terjatev ter vseh ukrepov, katerih cilj je končanje postopka.

2. S pridržkom predpisov, ki veljajo za vsakega od postopkov, imajo upravitelj v glavnih postopkih in upravitelji v sekundarnih postopkih dolžnost medsebojnega sodelovanja.

[...]“.

11 Člen 39 te uredbe določa:

„Upniki z običajnim ali stalnim prebivališčem ali registriranim sedežem v državi članici, ki ni država, v kateri so bili uvedeni postopki, vključno z davčnimi organi in organi socialne varnosti, lahko pisno prijavijo terjatve v postopkih v primeru insolventnosti.“

12 Člen 40 navedene uredbe določa:

„1. Takoj po uvedbi postopkov v primeru insolventnosti v državi članici pristojno sodišče navedene države članice ali upravitelj, ki ga je imenovalo to sodišče, nemudoma obvesti znane upnike z običajnim ali stalnim prebivališčem ali registriranim sedežem v drugih državah članicah.

2. Navedene informacije, ki so bile poslane s posameznim obvestilom, morajo vsebovati zlasti roke, posledice zamude teh rokov, organ, ki je pristojen za sprejemanje prijav terjatev in druge določene ukrepe. Tako obvestilo lahko tudi navaja, ali morajo upniki, katerih terjatve so prednostne ali zavarovane s stvarmi, prijaviti svoje terjatve.“

13 Člen 41 iste uredbe določa:

„Upnik pošlje kopije morebitne dokazne dokumentacije in navede vrsto terjatve, datum njenega nastanka in znesek, pa tudi, ali za terjatev uveljavlja prednost, zavarovanje s stvarmi ali pridržek lastninske pravice, in katero premoženje je predmet jamstva, ki ga uveljavlja.“

14 Člen 42 Uredbe št. 1346/2000 določa:

„1. Informacije po členu 40 je treba poslati v uradnem jeziku ali v enem od uradnih jezikov države, v kateri so bili uvedeni postopki. V ta namen se uporabi obrazec z naslovom ‚Poziv k prijavi terjatve. Roki, ki jih je treba upoštevati!‘ v vseh uradnih jezikih institucij Evropske unije.

2. Vsak upnik z običajnim ali stalnim prebivališčem ali registriranim sedežem v državi članici, ki ni država, v kateri so bili uvedeni postopki, lahko prijavi svojo terjatev v uradnem jeziku ali v enem od uradnih jezikov navedene druge države. V tem primeru pa njegova prijava nosi naslov ‚Prijava terjatve‘

v uradnem jeziku ali v enem od uradnih jezikov države, v kateri so bili uvedeni postopki. Poleg tega se od njega lahko zahteva, da zagotovi prevod v uradni jezik ali v enega od uradnih jezikov države, v kateri so bili uvedeni postopki.“

Avstrijsko pravo

- 15 Člen 102 Insolvenzordnung (zakon o insolventnosti) v različici, ki se uporablja v sporu o glavni stvari (v nadaljevanju: IO), določa:

„Upniki morajo svoje terjatve v postopku v primeru insolventnosti uveljavljati v skladu z naslednjimi določbami, tudi če so predmet spora.“

- 16 Člen 103(1) IO določa:

„V prijavi morajo biti navedeni znesek terjatve in dejstva, na katerih temelji, ter zahtevani vrstni red; navedena morajo biti dokazila, ki jih je mogoče predložiti v podporo zatrjevani terjatvi.“

- 17 Člen 110(1) IO določa:

„Imetniki terjatev, katerih pravilnost ali vrstni red ostaneta sporna, lahko zahtevajo ugotovitev njihovega obstoja, če je pravda dopustna, z vložitvijo tožbe proti vsem, ki so jo prerekali [...]. Zahtevki v okviru te tožbe lahko temeljijo samo na razlogu, navedenem v okviru prijave in na obravnavi za preizkus; ne morejo se nanašati na višji znesek od tistega, ki je bil pri tem naveden.“

Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

- 18 Tožeča stranka v postopku v glavni stvari, pooblaščenca za upravljanje poljskega državnega cestnega omrežja, je družbi Alpine Bau naročila izvedbo več projektov gradnje cest na Poljskem, pri čemer so bila ta javna naročila oddana na podlagi javnih razpisov. Pogodbe v zvezi s temi projekti so vsebovale podrobna določila o odškodnini, ki se plača v primeru zamude pri njihovi izvedbi.
- 19 V Avstriji je bil 19. junija 2013 proti družbi Alpine Bau uveden postopek prisilne poravnave in S. Riel je bil imenovan za upravitelja te družbe.
- 20 Ta postopek je bil 4. julija 2013 preoblikovan v „stečajni postopek“. Naslednji dan je bilo na podlagi odločbe Handelsgericht Wien (sodišče za gospodarske spore na Dunaju, Avstrija) v registru postopkov v primeru insolventnosti navedeno, da gre za glavni postopek v primeru insolventnosti v smislu Uredbe št. 1346/2000.
- 21 Na Poljskem je bil uveden sekundarni postopek v primeru insolventnosti proti družbi Alpine Bau na Sad Rejonowy Poznńn-Stare Miasto w Poznaniu (občinsko sodišče v Poznaniu – Stare Miasto, Poljska).
- 22 Tožeča stranka v postopku v glavni stvari je v glavnem postopku v primeru insolventnosti, uvedenem v Avstriji, prijavila terjatve 16. avgusta 2013 in 22. junija 2016, v sekundarnem postopku v primeru insolventnosti, uvedenem na Poljskem, pa 16. maja 2014 in 16. junija 2015.
- 23 S. Riel, imenovan v okviru avstrijskega glavnega postopka v primeru insolventnosti, in upravitelj, imenovan v okviru poljskega sekundarnega postopka, sta prerekala večino tako prijavljenih terjatev.
- 24 Tožeča stranka v postopku v glavni stvari je 1. aprila 2015 na Poljskem vložila tožbo za ugotovitev obstoja terjatve v višini 309.663.865 poljskih zlotov (PLN) (približno 73.898.402 EUR).

- 25 Pri Handelsgericht Wien (sodišče za gospodarske spore na Dunaju) je 31. oktobra 2016 prav tako vložila tožbo za ugotovitev obstoja terjatve v višini 64.784.879,43 EUR, pri čemer je predlagala, naj se v skladu s členoma 29 in 30 Uredbe št. 1215/2012 postopek prekine, dokler odločba v postopkih, ki potekajo na Poljskem v zvezi s preizkusom terjatev, ne postane pravnomočna.
- 26 Handelsgericht Wien (sodišče za gospodarske spore na Dunaju) je z delno sodbo z dne 25. julija 2017 zavrnilo tožbeni zahtevek tožeče stranke v postopku v glavni stvari v višini 265.132,81 EUR, ne da bi se izreklo o njenem predlogu za prekinitev postopka.
- 27 Tožeča stranka v postopku v glavni stvari je zoper to sodbo vložila pritožbo na Oberlandesgericht Wien (višje deželno sodišče na Dunaju, Avstrija), pri čemer se je sklicevala zlasti na kršitev postopka, ker naj bi Handelsgericht Wien (sodišče za gospodarske spore na Dunaju) zavrnilo prekinitev postopka v nasprotju s členom 29 Uredbe št. 1215/2012.
- 28 Predložitveno sodišče se sprašuje, na prvem mestu, ali tožba za ugotovitev obstoja terjatve, o kateri odloča, spada na področje uporabe Uredbe št. 1215/2012 ali področje uporabe Uredbe št. 1346/2000.
- 29 Na drugem mestu se v primeru uporabe Uredbe št. 1346/2000 sprašuje o uporabi, morda po analogiji, pravil o litispendenci, ki so določena v Uredbi št. 1215/2012.
- 30 Na tretjem mestu izraža dvom glede obsega zahtev iz člena 41 Uredbe št. 1346/2000 v zvezi z vsebino prijave terjatve upnikov s sedežem v državi članici.
- 31 V teh okoliščinah je Oberlandesgericht Wien (višje deželno sodišče na Dunaju) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:
- „1. Ali je treba člen 1(2)(b) Uredbe št. 1215/2012 razlagati tako, da se tožba za ugotovitev obstoja terjatve v skladu z avstrijskim pravom v smislu [te določbe] nanaša na insolventnost in je zato izključena iz stvarnega področja uporabe te uredbe?
2. (Samo če je odgovor na prvo vprašanje pritrdilen):
- Ali je treba člen 29(1) Uredbe št. 1215/2012 smiselno uporabljati za povezane tožbe, ki spadajo na področje uporabe Uredbe št. 1346/2000?
3. (Samo če je odgovor na prvo vprašanje nikalen ali odgovor na drugo vprašanje pritrdilen):
- Ali je treba člen 29(1) Uredbe št. 1215/2012 razlagati tako, da teče postopek z istim zahtevkom med istima strankama, če upnica – [tožeča stranka v postopku v glavni stvari] – ki je v avstrijskem glavnem postopku v primeru insolventnosti in v poljskem sekundarnem postopku v primeru insolventnosti prijavila (v bistvu) identično terjatev, ki sta jo oba upravitelja v postopkih v primeru insolventnosti (v večini) prerekala, na Poljskem najprej vložijo tožbo za ugotovitev obstoja terjatve zoper tamkajšnjega upravitelja v sekundarnem postopku v primeru insolventnosti, nato pa še zoper upravitelja v glavnem postopku v primeru insolventnosti – [S. Riela] – v Avstriji?
4. Ali je treba člen 41 Uredbe št. 1346/2000 razlagati tako, da je zahteva glede navedbe ‚vrste terjatve, datuma njenega nastanka in zneska‘ izpolnjena, če
- (a) se – kot tu – upnica s sedežem v državi članici, ki ni država, v kateri je bil postopek uveden – [tožeča stranka v postopku v glavni stvari] – pri prijavi terjatve v glavnem postopku v primeru insolventnosti omeji na to, da terjatev opiše z navedbo konkretnega zneska, vendar brez navedbe datuma njenega nastanka (npr. kot ‚terjatev podizvajalca JSV Slawomir Kubica za izvedbo cestnih del‘);

(b) pri prijavi terjatve datuma njenega nastanka sicer ne navede, vendar je iz prilog k prijavi terjatve datum njenega nastanka (npr. na podlagi datuma na priloženem računu) mogoče izpeljati?

5. Ali je treba člen 41 Uredbe št. 1346/2000 razlagati tako, da ta določba ne nasprotuje temu, da se za upnico, ki prijavi terjatev in ima sedež v državi članici, ki ni država, v kateri je bil postopek uveden, v posameznem primeru uporabijo ugodnejša nacionalna določila – npr. glede zahteve po navedbi datuma nastanka terjatve?“

Vprašanja za predhodno odločanje

Prvo vprašanje

- 32 Predložitveno sodišče s prvim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba člen 1(2)(b) Uredbe št. 1215/2012 razlagati tako, da je tožba za ugotovitev obstoja terjatev zaradi njihove prijave v okviru postopka v primeru insolventnosti, kakršna je ta v postopku v glavni stvari, izključena s področja uporabe te uredbe.
- 33 V zvezi s tem je treba opozoriti, da je treba uredbi št. 1215/2012 in št. 1346/2000 razlagati tako, da se izogne vsakršnemu prekrivanju med pravnimi pravili iz njunih besedil in vsakršni pravni praznini. Tako tožbe, ki so na podlagi člena 1(2)(b) Uredbe št. 1215/2012 izključene s področja uporabe te uredbe, ker se nanašajo na „stečaj, postopke v zvezi z likvidacijo plačilno nesposobnih podjetij ali drugih pravnih oseb, postopke prisilne poravnave in podobne postopke“, spadajo na področje uporabe Uredbe št. 1346/2000. Simetrično spadajo tožbe, ki ne spadajo na področje uporabe člena 3(1) Uredbe št. 1346/2000, na področje uporabe Uredbe št. 1215/2012 (sodbi z dne 20. decembra 2017, Valach in drugi, C-649/16, EU:C:2017:986, točka 24, in z dne 4. oktobra 2018, Feniks, C-337/17, EU:C:2018:805, točka 30).
- 34 Iz tega izhaja, da sta področji uporabe teh dveh uredb jasno razmejeni in da tožba, ki izhaja neposredno iz postopka v primeru insolventnosti in je z njim tesno povezana, ne spada na področje uporabe Uredbe št. 1215/2012, temveč na področje uporabe Uredbe št. 1346/2000 (sodba z dne 14. novembra 2018, Wiemer & Trachte, C-296/17, EU:C:2018:902, točka 31).
- 35 V teh okoliščinah je Sodišče upoštevalo dejstvo, da so bile različne vrste tožb, ki jih je obravnavalo, vložene v povezavi s postopkom v primeru insolventnosti. Poleg tega je predvsem skušalo vsakič ugotoviti, ali je podlaga zadevne tožbe v predpisih o postopkih v primeru insolventnosti ali v drugih predpisih (sodbi z dne 4. septembra 2014, Nickel & Goeldner Spedition, C-157/13, EU:C:2014:2145, točka 26, in z dne 4. decembra 2014, H, C-295/13, EU:C:2014:2410, točka 18).
- 36 Natančneje, odločilni element, ki ga je Sodišče uporabilo za določitev področja, iz katerega izhaja tožba, je njena pravna podlaga. V skladu s tem pristopom je treba ugotoviti, ali pravica ali obveznost, ki je podlaga za tožbo, izhaja iz splošnih predpisov civilnega in gospodarskega prava ali iz posebnih pravil o odstopanju za postopke v primeru insolventnosti (sodbe z dne 4. septembra 2014, Nickel & Goeldner Spedition, C-157/13, EU:C:2014:2145, točka 27; z dne 11. junija 2015, Comité d'entreprise de Nortel Networks in drugi, C-649/13, EU:C:2015:384, točka 28; z dne 9. novembra 2017, Tünkers France in Tünkers Maschinenbau, C-641/16, EU:C:2017:847, točka 22, in z dne 20. decembra 2017, Valach in drugi, C-649/16, EU:C:2017:986, točka 29).

- 37 V obravnavanem primeru je treba poudariti, da poleg okoliščine, da je tožba za ugotovitev obstoja terjatev iz člena 110 IO, ki jo je vložila tožeča stranka v postopku v glavni stvari, element avstrijske zakonodaje na področju insolventnosti, iz besedila te določbe izhaja, da to tožbo v okviru postopka v primeru insolventnosti vložijo upniki, ki v njem sodelujejo, v primeru ugovaranja pravilnosti ali vrstnemu redu terjatev, ki so jih ti upniki prijavi.
- 38 Zato je razvidno, da ob upoštevanju teh značilnosti tožba za ugotovitev obstoja terjatev, določena v členu 110 IO, izhaja neposredno iz postopka v primeru insolventnosti, je z njim tesno povezana in ima podlago v predpisih o postopkih v primeru insolventnosti.
- 39 Zato navedena tožba ne spada na področje uporabe Uredbe št. 1215/2012, temveč na področje uporabe Uredbe št. 1346/2000.
- 40 V teh okoliščinah je treba na prvo vprašanje odgovoriti, da je treba člen 1(2)(b) Uredbe št. 1215/2012 razlagati tako, da je tožba za ugotovitev obstoja terjatev zaradi njihove prijave v okviru postopka v primeru insolventnosti, kakršna je ta v postopku v glavni stvari, izključena s področja uporabe te uredbe.

Drugo vprašanje

- 41 Predložitveno sodišče z drugim vprašanjem, ki ga postavlja le za primer pritrdilnega odgovora na prvo vprašanje, v bistvu sprašuje, ali je treba člen 29(1) Uredbe št. 1215/2012 razlagati tako, da se smiselno uporablja za tožbo, kakršna je ta v postopku v glavni stvari, ki je izključena s področja uporabe te uredbe, vendar spada na področje uporabe Uredbe št. 1346/2000.
- 42 Najprej je treba opozoriti, da je z določitvijo, da kadar pred sodišči različnih držav članic tečejo postopki z istim zahtevkom med istima strankama, vsa sodišča razen tistega, ki je prvo začelo postopek, po uradni dolžnosti prekinejo svoje postopke, vse dokler se ne ugotovi pristojnost sodišča, ki je prvo začelo postopek, namen člena 29(1) Uredbe št. 1215/2012 preprečiti, da bi bile v zvezi s temi zahtevki izdane nezdružljive sodne odločbe.
- 43 Prav tako je treba poudariti, da ker je zakonodajalec Unije nekatere zadeve izrecno izključil s področja uporabe Uredbe št. 1215/2012, se določbe te uredbe, vključno s tistimi, ki so izključno postopkovne narave, za ta področja smiselno ne uporabljajo.
- 44 Poleg tega taka uporaba ne bi upoštevala ureditve Uredbe št. 1346/2000 in bi zato posegla v polni učinek določb te uredbe, zlasti ker so v skladu s členoma 3 in 27 te uredbe v povezavi z njenimi uvodnimi izjavami 12, 18 in 19 lahko sekundarni postopki v primeru insolventnosti uvedeni vzporedno z glavnim postopkom v primeru insolventnosti, česar pa člen 29(1) Uredbe št. 1215/2012 ne omogoča.
- 45 Poleg tega glede ureditve Uredbe št. 1346/2000, kot je Komisija trdila v pisnem stališču, člen 31 te uredbe omogoča izognitev nevarnosti nezdružljivih sodnih odločb, tako da določa pravila na področju posredovanja informacij in sodelovanja v primeru vzporednih postopkov v primeru insolventnosti.
- 46 Zato je treba na drugo vprašanje odgovoriti, da je treba člen 29(1) Uredbe št. 1215/2012 razlagati tako, da se ne uporablja, niti po analogiji, za tožbo, kakršna je ta v postopku v glavni stvari, ki je izključena s področja uporabe te uredbe, vendar spada na področje uporabe Uredbe št. 1346/2000.

Tretje vprašanje

- 47 Ker je bilo tretje vprašanje postavljeno samo za primer, da bi bil odgovor na prvo vprašanje nikalen ali da bi bil odgovor na drugo vprašanje pritrdilen, nanj ni treba odgovoriti.

Četrto in peto vprašanje

- 48 Predložitveno sodišče s četrtim in petim vprašanjem, ki ju je treba obravnavati skupaj, v bistvu sprašuje, ali je treba člen 41 Uredbe št. 1346/2000 razlagati tako, da lahko upnik v okviru postopka v primeru insolventnosti prijavi terjatev, ne da bi formalno navedel datum nastanka te terjatve, kadar je na podlagi zakona države članice, na ozemlju katere je bil ta postopek uveden, to dovoljeno in je datum razviden iz dokazil iz tega člena 41.
- 49 Iz uvodnih izjav 2 in 8 Uredbe št. 1346/2000 je razvidno, da je cilj te uredbe omogočiti učinkovito in uspešno delovanje čezmejnih postopkov v primeru insolventnosti ter izboljšati in pospešiti te postopke.
- 50 Natančneje, kot izhaja zlasti iz uvodne izjave 21 in iz člena 39 te uredbe, je namen zadnje zagotoviti enako obravnavanje upnikov v Uniji in olajšati uveljavljanje njihovih pravic.
- 51 Člen 4(2)(h) Uredbe št. 1346/2000 določa načelo, v skladu s katerim so pravila o prijavi, preverjanju in priznanju terjatev določena z zakonom države članice, na ozemlju katere je bil uveden postopek v primeru insolventnosti. Člen 41 te uredbe, ki je v poglavju IV z naslovom „Obveščanje upnikov in prijava njihovih terjatev“, pa določa nekatere zahteve glede vsebine prijave terjatve, ki jih je treba, kot je navedel generalni pravobranilec v točkah 59 in 72 sklepnih predlogov, obravnavati kot najvišje zahteve v zvezi z vsebino prijave terjatve, ki jih lahko nacionalna ureditev naloži upnikom, ki imajo običajno prebivališče, stalno prebivališče ali sedež v državi članici, ki ni tista, na ozemlju katere je bil uveden postopek v primeru insolventnosti.
- 52 Med temi zahtevami ta člen 41 med drugim določa, da upnik pošlje kopije morebitne dokazne dokumentacije in navede datum nastanka terjatve.
- 53 Poleg tega je treba opozoriti, da so, kot je bilo navedeno v točki 51 te sodbe, pravila o preverjanju in priznanju terjatev v skladu z načelom iz člena 4(2)(h) Uredbe št. 1346/2000 še vedno določena z zakonom države članice, na ozemlju katere je bil uveden postopek zaradi insolventnosti.
- 54 Iz zgornjih ugotovitev izhaja, da se člen 41 Uredbe št. 1346/2000 ne sme razlagati tako, da se zavrne prijava terjatve zato, ker zadevna prijava terjatve ne vsebuje enega od podatkov iz tega člena 41, če navedbe tega podatka ne nalaga zakon države članice, na ozemlju katere je bil uveden postopek v primeru insolventnosti, in če je mogoče navedeni podatek brez posebnih težav razbrati iz dokazil iz navedenega člena 41, kar pa mora presoditi pristojni organ, ki je pooblaščen za preizkus terjatev.
- 55 V teh okoliščinah je treba na četrto in peto vprašanje odgovoriti, da je treba člen 41 Uredbe št. 1346/2000 razlagati tako, da lahko upnik v okviru postopka v primeru insolventnosti prijavi terjatev, ne da bi formalno navedel datum njenega nastanka, kadar zakonodaja države članice, na ozemlju katere je bil ta postopek uveden, ne nalaga obveznosti, da je treba ta datum navesti, in je mogoče tega brez posebnih težav razbrati iz dokazil iz tega člena 41, kar pa mora presoditi pristojni organ, pooblaščen za preizkus terjatev.

Stroški

- 56 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (prvi senat) razsodilo:

1. Člen 1(2)(b) Uredbe (EU) št. 1215/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2012 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah je treba razlagati tako, da je tožba za ugotovitev obstoja terjatev zaradi njihove prijave v okviru postopka v primeru insolventnosti, kakršna je ta v postopku v glavni stvari, izključena s področja uporabe te uredbe.
2. Člen 29(1) Uredbe št. 1215/2012 je treba razlagati tako, da se ne uporablja, niti po analogiji, za tožbo, kakršna je ta v postopku v glavni stvari, kije izključena s področja uporabe te uredbe, vendar spada na področje uporabe Uredbe št. 1346/2000.
3. Člen 41 Uredbe Sveta (ES) št. 1346/2000 z dne 29. maja 2000 o postopkih v primeru insolventnosti je treba razlagati tako, da lahko upnik v okviru postopka v primeru insolventnosti prijavi terjatev, ne da bi formalno navedel datum njenega nastanka, kadar zakonodaja države članice, na ozemlju katere je bil ta postopek uveden, ne nalaga obveznosti, da je treba ta datum navesti, in je mogoče slednjega brez posebnih težav razbrati iz dokazil iz tega člena 41, kar pa mora presoditi pristojni organ, pooblaščen za preizkus terjatev.

Podpisi